

HRAVÉ NAUČNÉ STEZKY DOMALOVÁNKY

www.krnapp.cz

Ministerstvo životního prostředí

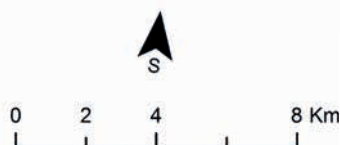
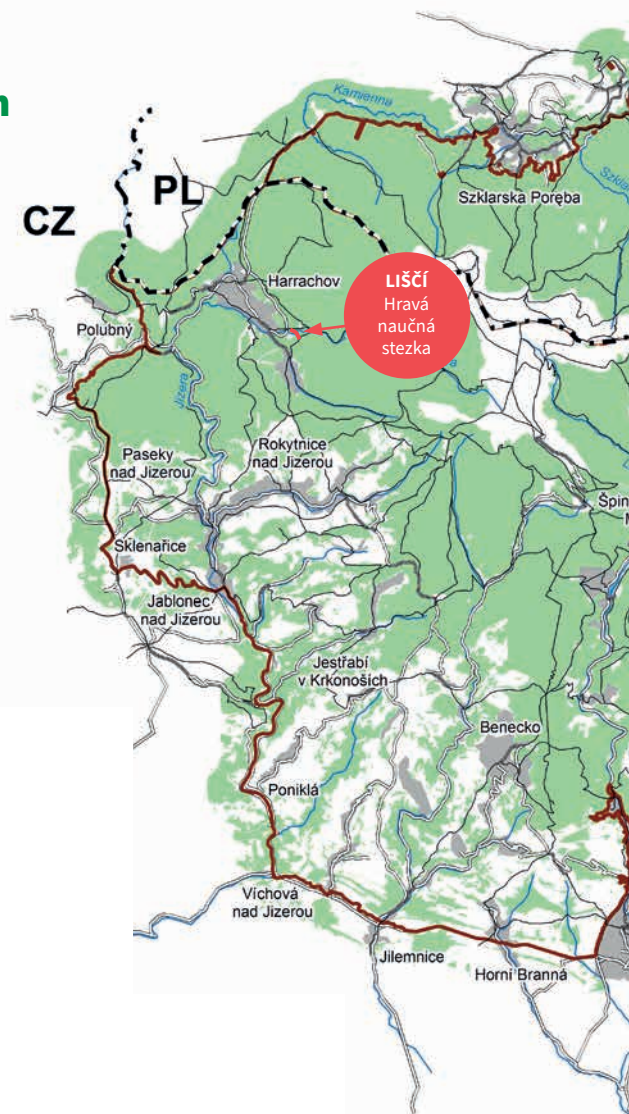
STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

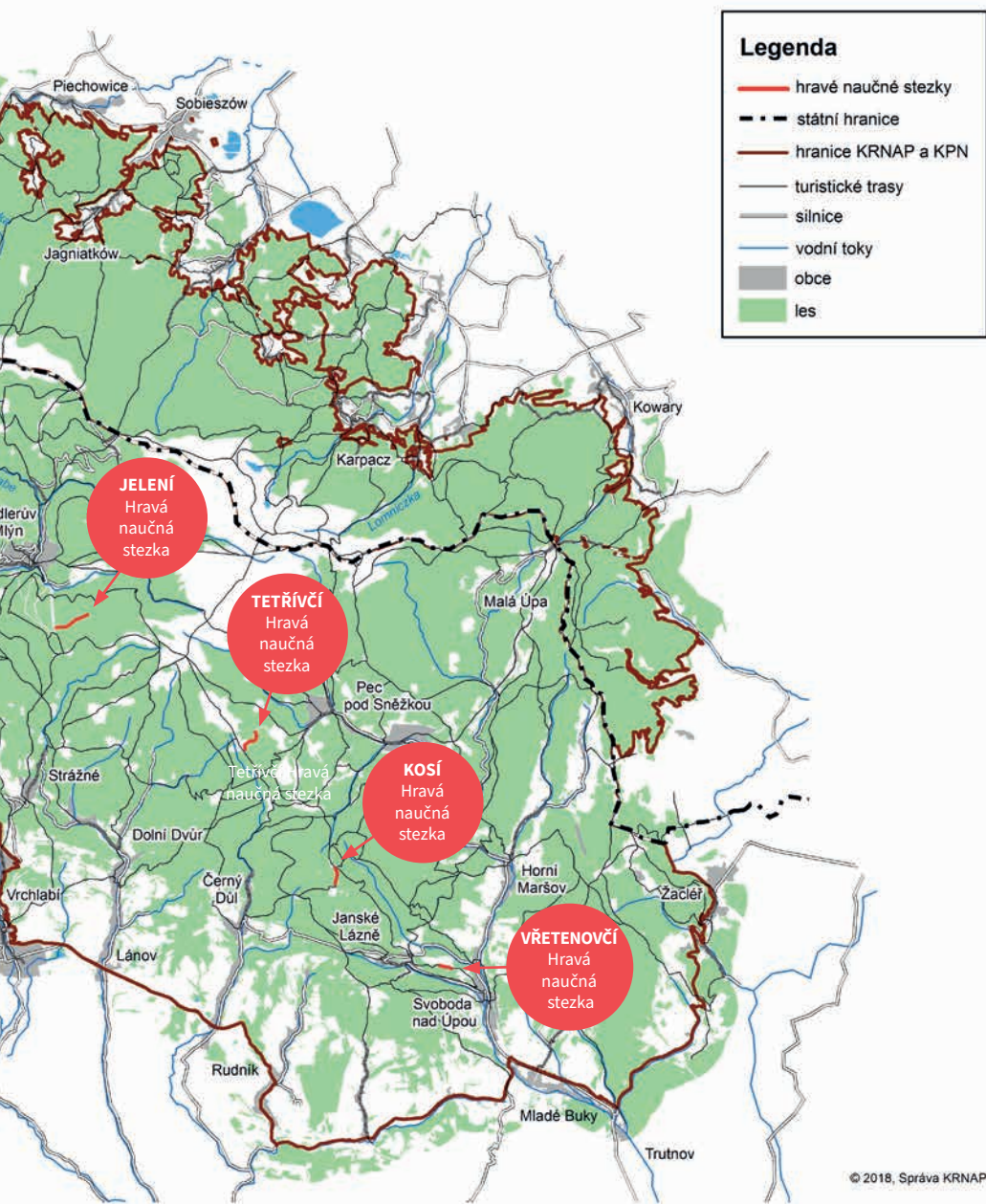
Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz

Hravé naučné stezky v Krkonošském národním parku

Chcete na malou procházku do přírody Krkonoš? Vzít s sebou dědu s babičkou, kteří toho už moc neujdou a taky sestřičku nebo brášku, co je ještě v kočárku? Chcete si zahrát nějakou hru a něco se maličko dozvědět? Prima. Hravé naučné stezky jsou v Krkonoších právě pro vás!

Stejná zvířátka, jako na Hravých naučných stezkách jsou i tady v této knížce pro nejmenší. Mohou si v ní listovat, číst s rodiči a domalovat každý obrázek. Jestli se chcete dozvědět o těchto zvířátkách víc a vidět je živá v přírodě, přijďte na některý program Správy KRNP (akce.krnap.cz).

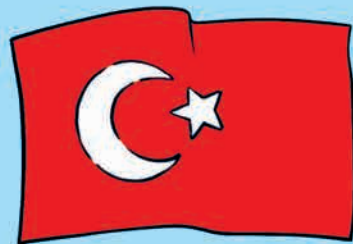

Kos horský – místní Turek

Kos horský je stejně velký, jako kos černý. Dokonce podobně i zpívá. Kos horský je spíš hnědý s bílými okraji peříček a hlavně má na hrudi bílý půlměsíc, proto se mu říkalo kos turecký.

Bílý půlměsíc
na vlajce Turecka

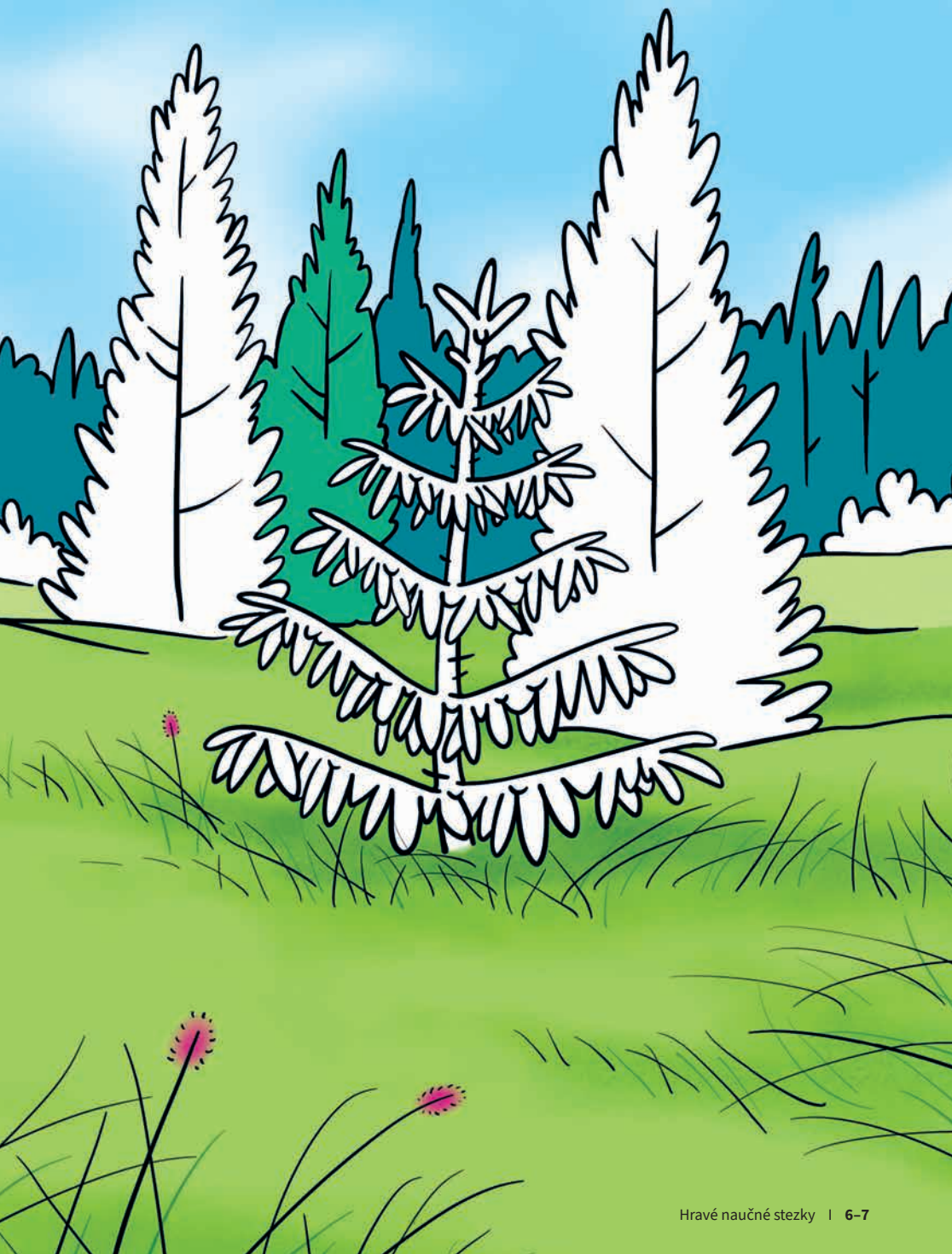
Kos horský – na horách je doma

Kos horský má rád horské a podhorské smrčiny. Rostou v takových podmínkách, kde se listnáčům už nedaří a na kleč je to tady moc nízko. Můžete ho vidět třeba na vrcholu Černé hory.

A cartoon illustration of a Kos horský bird perched on a brown tree stump in a green field. In the background, there are green and white evergreen trees under a blue sky. A thought bubble from the bird contains the text 'Horská smrčina, to je ono!'.

Horská
smrčina,
to je ono!

Co bych tady
na Vánoce
dělal?

Kos horský – pravidelný cestovatel

Kosa horského v Krkonoších v zimě nevidíte. Neměl by tu co jíst, proto s prvním sněhem na horách odlétá kamsi na jih. Nikdo ještě pořádně nezjistil, kde je na Vánoce. Vráť se až na konci března, když roztaje sních.

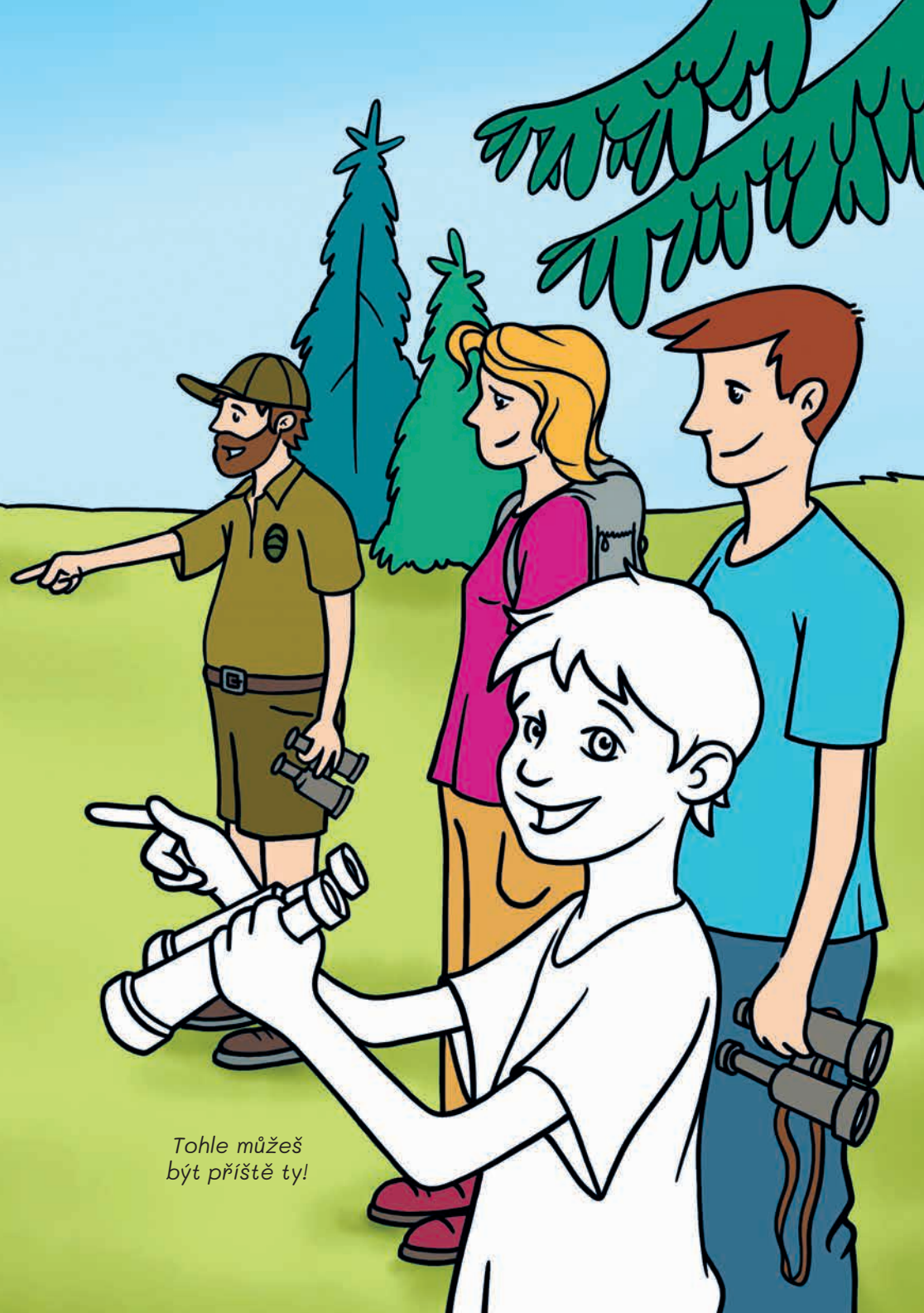

KOSÍ HRAVÁ NAUČNÁ STEZKA

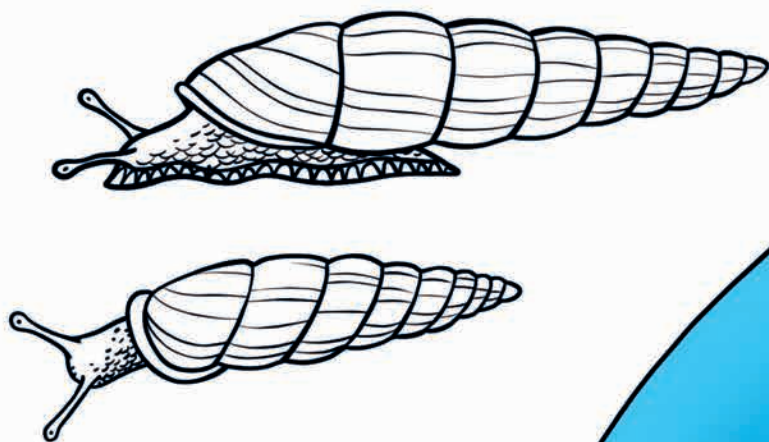
Kos horský – pojd'te se na něj podívat

Kos horský je docela vzácný, v Česku žije možná 2 000 párů, víc asi ne. Protože to je pták, který je v Krkonoších doma, Správa Krkonošského národního parku pravidelně připravuje program pro veřejnost Kos horský – Turek z hor. Chcete vidět kosa horského? Podívejte se, kdy za ním s námi můžete vyrazit ;-)

Programy Správy KRNP pro veřejnost: akce.krnap.cz

*Tohle můžeš
být příště ty!*

VŘETENOVČÍ HRAVÁ NAUČNÁ STEZKA

Vřetenovka krkonošská je u nás „šnek domácí“

Vřetenovka krkonošská je drobný šneček s ulitou dlouhou asi jako jeden polštářek žvýkačky. Nikde jinde na světě tohoto šnečka neuvidíte. Žije totiž jenom v Krkonoších.

Skutečná velikost
17 mm

Je jen tady

VŘETENOVČÍ HRAVÁ NAUČNÁ STEZKA

Vřetenovka krkonošská má ráda „pěkné“ lesy

Vřetenovku krkonošskou najdete hlavně v „pěkných“ lesích Krkonoš a Podkrkonoší. To jsou takové, kde rostou různé druhy stromů – smrky, ale hlavně buky; kde jsou různé generace stromů – od maličkých semenáčků po velké stromy, a ve kterých je také mrtvé dřevo.

Vřetenovka krkonošská a její příbuzní

I když vřetenovka krkonošská je šnek malý a nenápadný, v Čechách má asi 140 druhů blízkých příbuzných, tedy šneků s domečkem. Největšího, tedy hlemýžďe zahradního znáte všichni, ale o dost víc je těch maličkých, kterých si v lese ani nevšimnete.

vřetenovka krkonošská

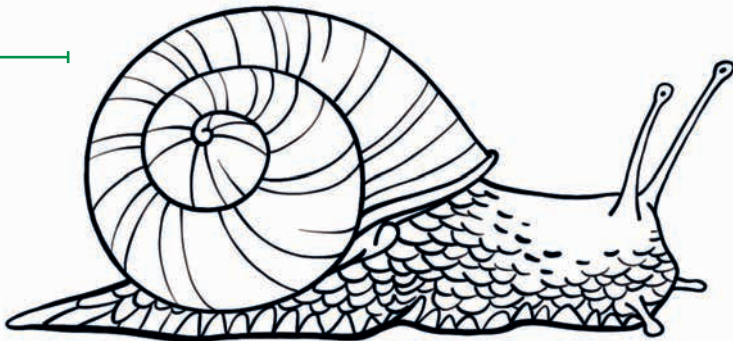
Skutečná velikost
17 mm

hlemýžď zahradní

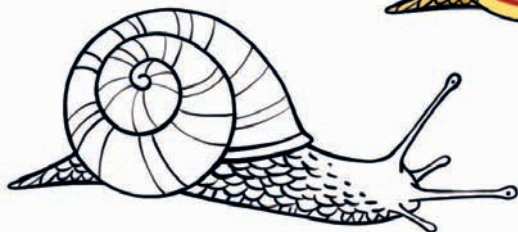
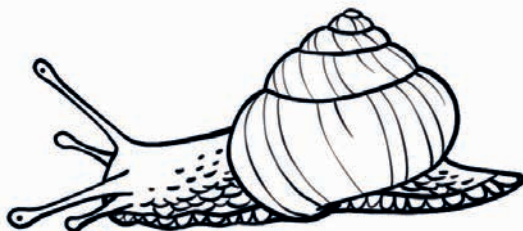
Skutečná velikost
40 mm

plamatka lesní

Skutečná velikost
20 mm

páskovka hajní

Skutečná velikost
20 mm

srstnatka chlupatá

Skutečná velikost
7 mm

hladovka horská

Skutečná velikost
15 mm

žitovka obilná

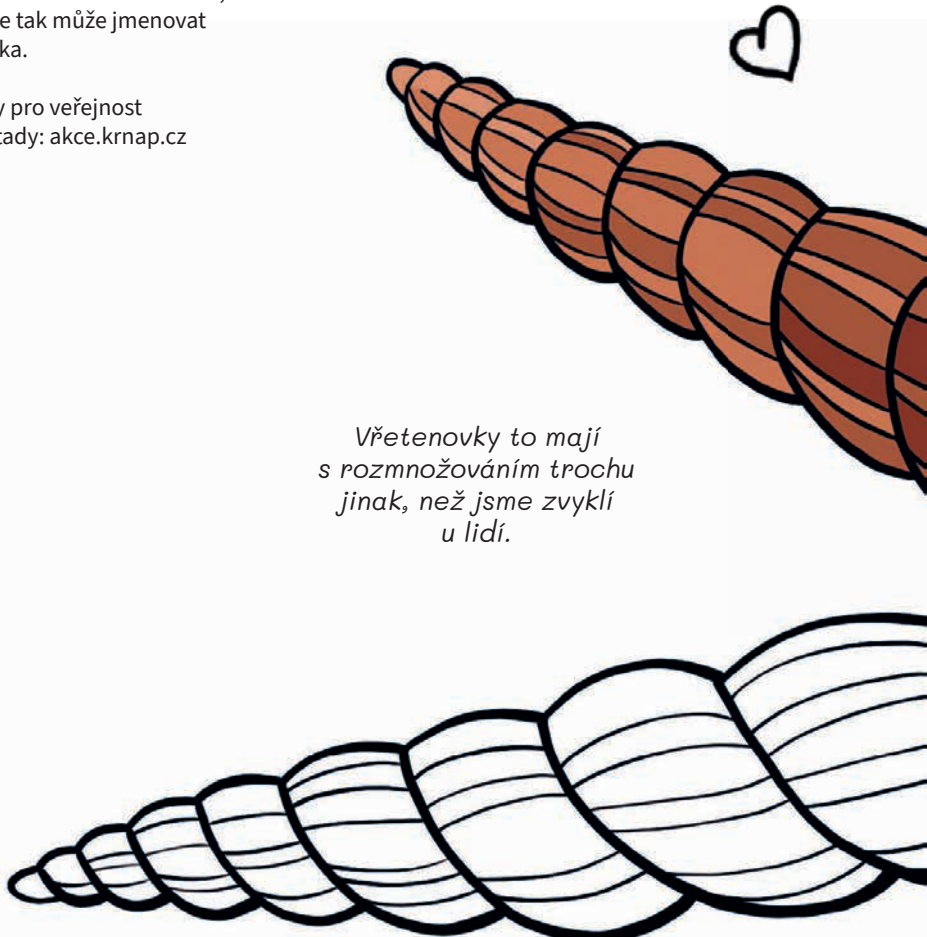
Skutečná velikost
3 mm

Vlasta vřetenovka krkonošská

Vřetenovka krkonošská je při rozmnožování nejprve kluk. Ten si najde jiného kluka vřetenovku a spolu si vymění samčí pohlavní buňky – spermie. Pak se z vřetenovky kluka stane vřetenovka holka a spermiemi druhého kluka, které dostal(a) si oplodní svoje vajíčka. Ta má v sobě od narození. Oplodněná vajíčka naklade a vylíhnou se z nich malé vřetenovky. Pro lidi to je možná trochu zvláštní, ale šneci to tak mají. Při programu pro veřejnost Správy Krkonošského národního parku s názvem Tajemná vřetenovka krkonošská se místní vřetenovce říká Vlasta, protože se tak může jmenovat kluk i holka.

Programy pro veřejnost
hledejte tady: akce.krnap.cz

*Vřetenovky to mají
s rozmnožováním trochu
jinak, než jsme zvyklí
u lidí.*

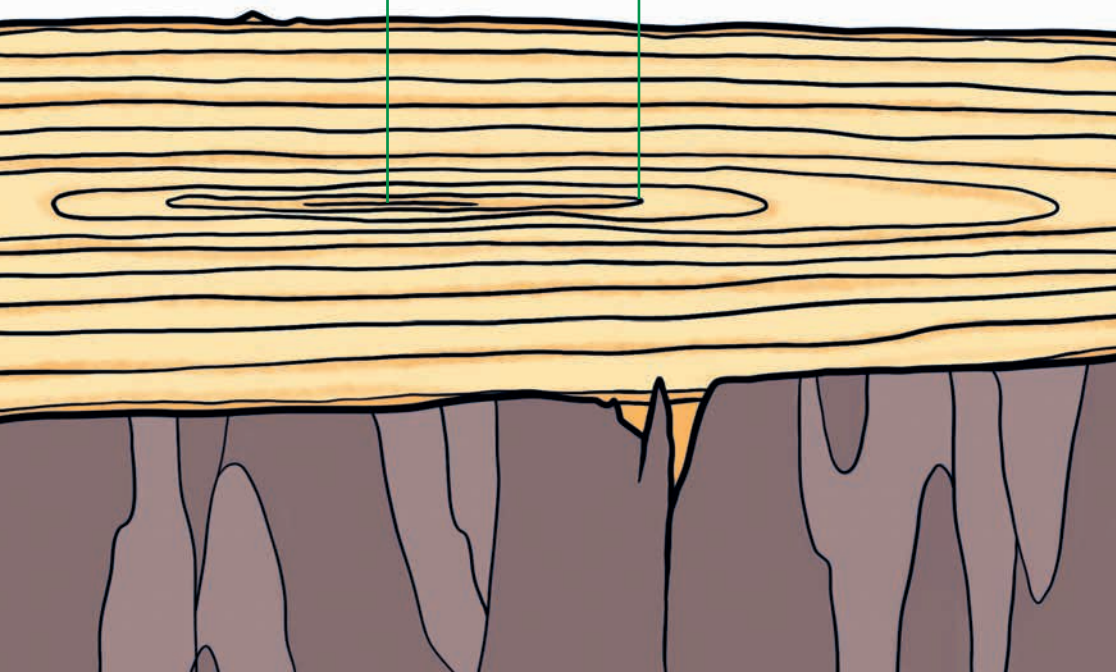
Vřetenovka krkonošská a její klobouček

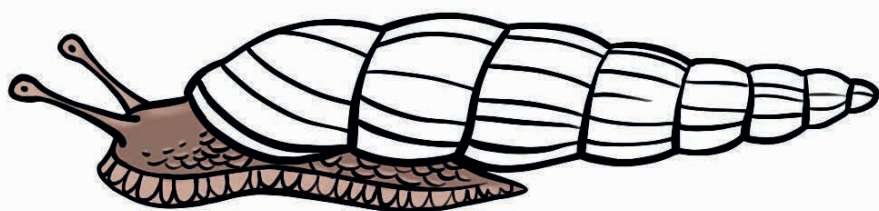
Když se z vajíčka vylíhne malinká vřetenovka, je velká asi jako malá špendlíková hlavička. Její ulita není ještě zatočená, a je jenom malinkým kloboučkem. Jak vřetenovka roste, musí klobouček růst také, jinak by se do něj nevešla. Ulitě proto přirůstají závity. Každý rok přiroste jeden závit.

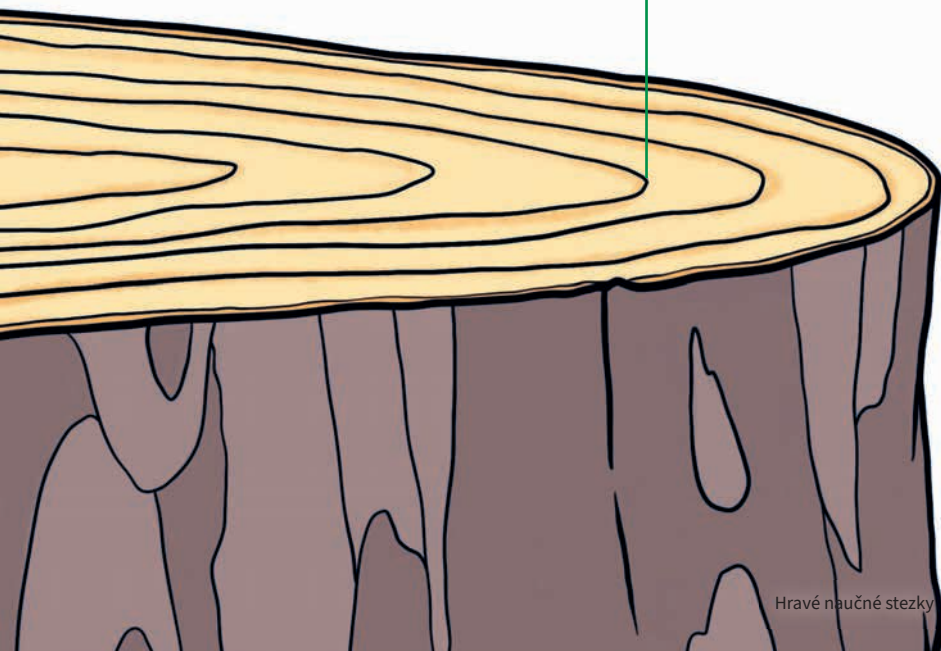
stáří 1 rok

stáří 2 roky

stáří 7 let

Vřetenovka krkonošská – pojd'te ji najít

Vřetenovka krkonošská žije jen v Krkonoších. Jinde ji vidět nemůžete. Když ale víte kde a jak, určitě ji najdete. Chcete ji vidět? Přejďte na náš program Tajemná vřetenovka krkonošská, tam vám ji ukážeme.

Programy Správy KRNP
pro veřejnost: akce.krnap.cz

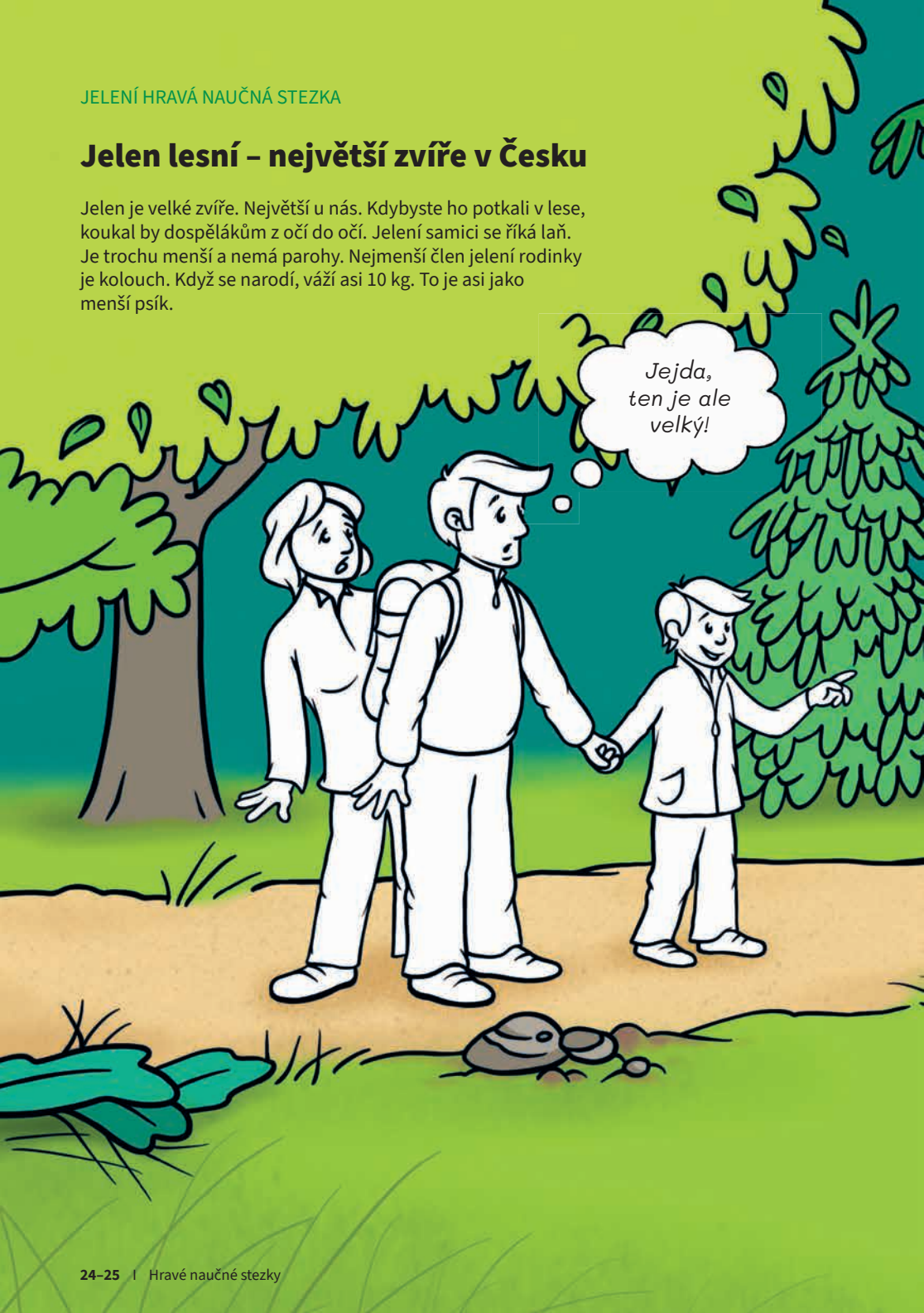
*Tohle můžeš
být příště ty!*

Jelen lesní – největší zvíře v Česku

Jelen je velké zvíře. Největší u nás. Kdybyste ho potkali v lese, koukal by dospělákům z očí do očí. Jelení samici se říká laň. Je trochu menší a nemá parohy. Nejmenší člen jelení rodinky je kolouch. Když se narodí, váží asi 10 kg. To je asi jako menší psík.

zrcátko

JELENÍ HRAVÁ NAUČNÁ STEZKA

Jelen lesní – hopsající zrcátko

Čerstvě narozený koloušek neumí běhat, proto se před nebezpečím schovává v trávě. Když poporoste, rychle se utíkat naučí. Jeho mamka – laň, je ale větší, běhá rychleji. Má na zadečku bílý flek, kterému se říká zrcátko. Když běží, tak zrcátko poskakuje ve stínu lesa a ukazuje kolouškovi, kam utíká a kam ji má následovat.

Jelen lesní – zimní nepřítel lesa

V létě má zvěř v lese spoustu dostupné potravy – trávu, bylinky, občas nějakou větvičku. Když ale napadne sněhu tolik, že byste do něj zapadli až po uši, zvěř se na zem k trávě nedostane. Pak jí nezbyde nic jiného, než okusovat větvičky stromů a loupat jejich kůru.

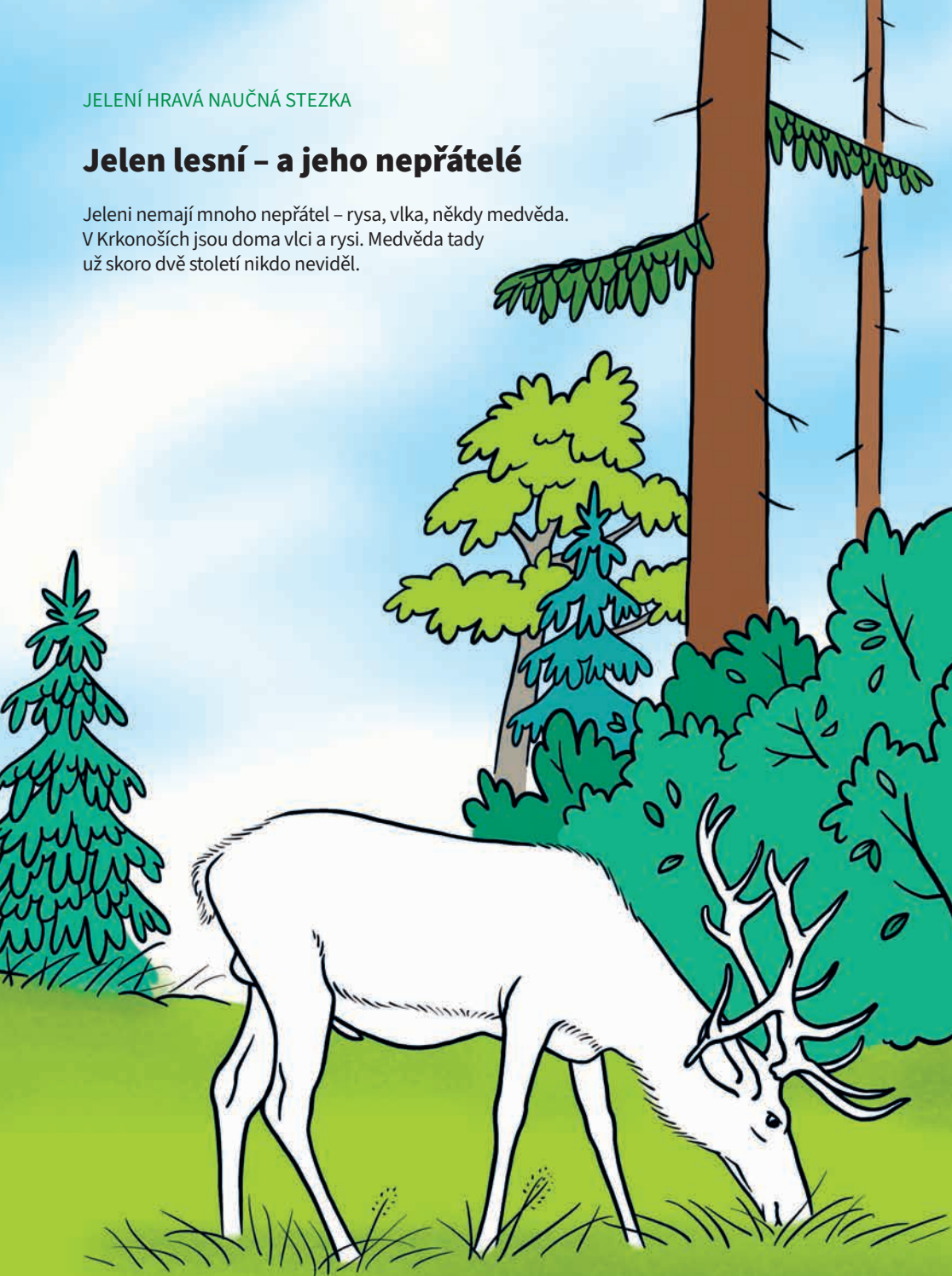
okousané
větvíčky

Hele,
jídlo!

Jelen lesní – a jeho nepřátelé

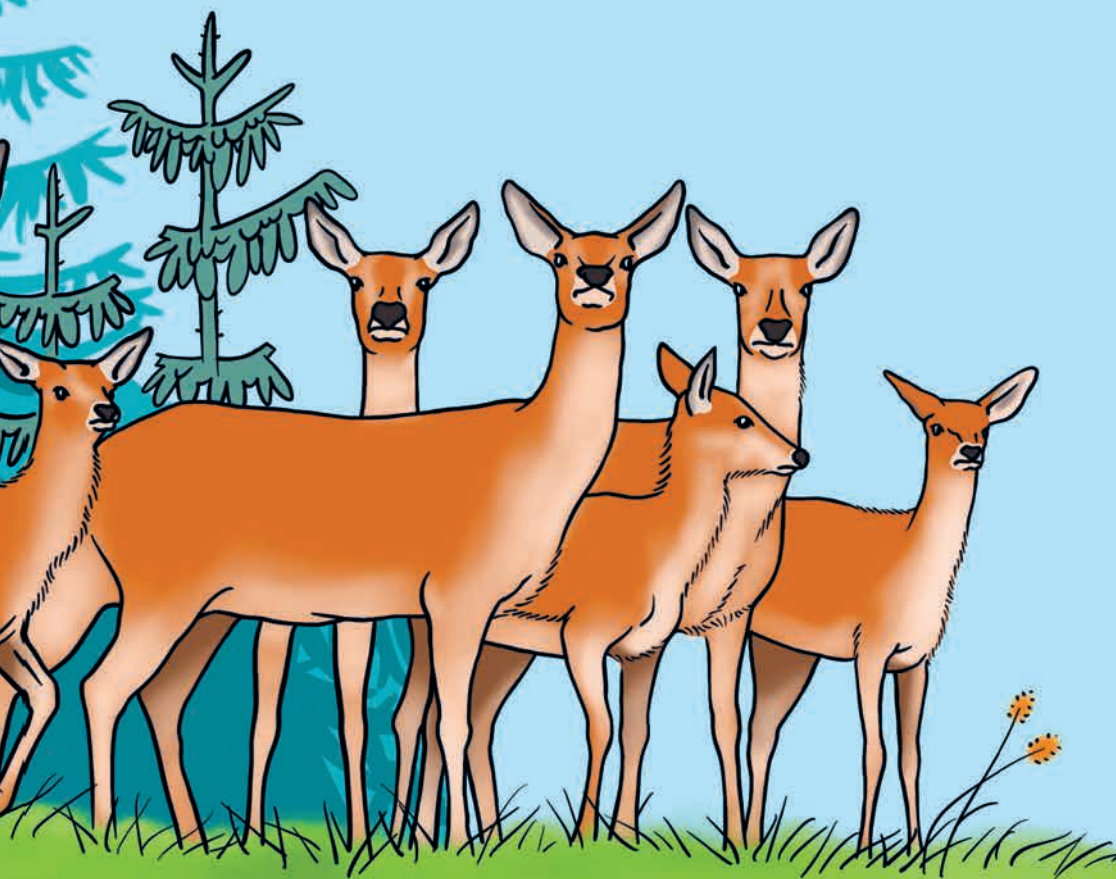
Jeleni nemají mnoho nepřátel – rysa, vlka, někdy medvěda.
V Krkonoších jsou doma vlci a rysy. Medvěda tady
už skoro dvě století nikdo neviděl.

Jelen lesní se v Krkonoších má

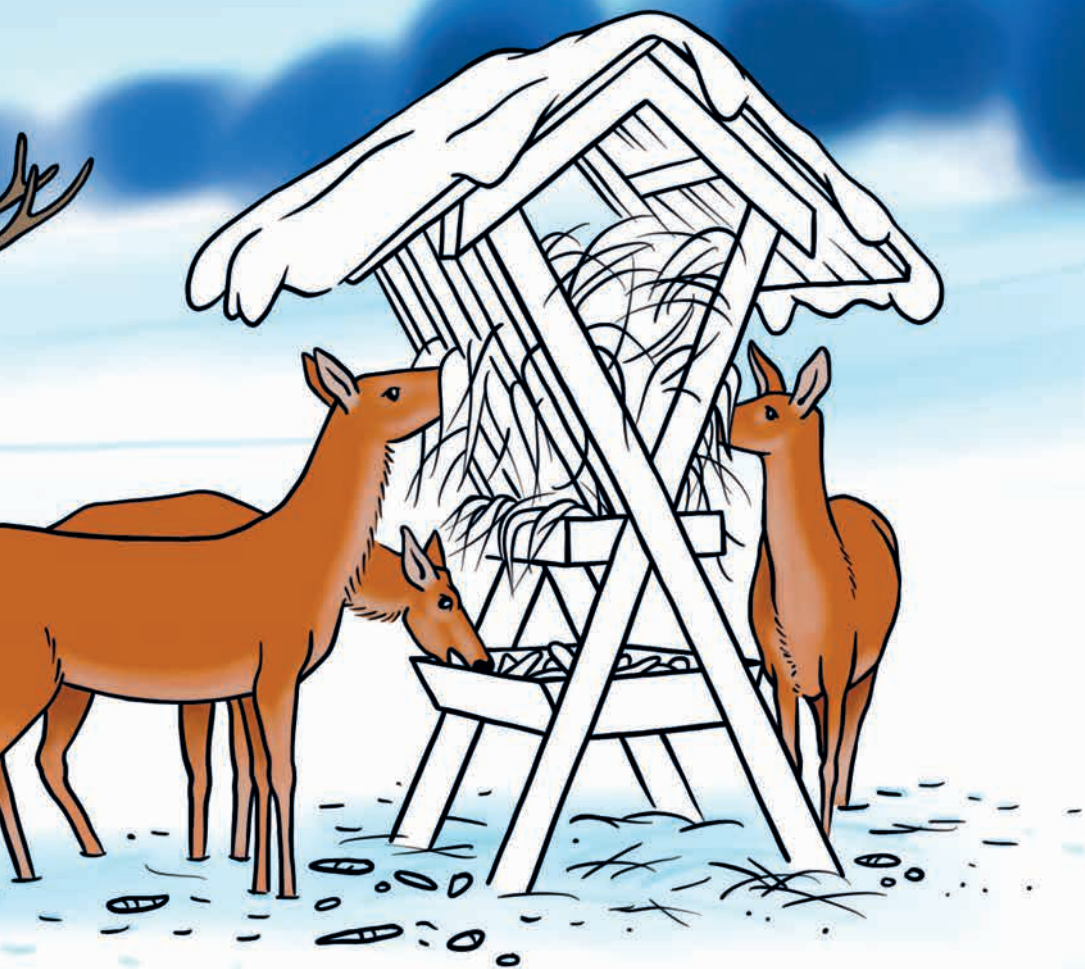
Lidé všechny nepřátele jelenů zahubili. Trvalo asi 200 let, než se do Krkonoš vrátil rys. Občas tudy proběhne vlk. Jeleni se v Krkonoších mají dobře, nemají tady moc nepřátele a pomalu se přemnožují. V zimě okusují větvičky a loupou kůru. Co s tím?

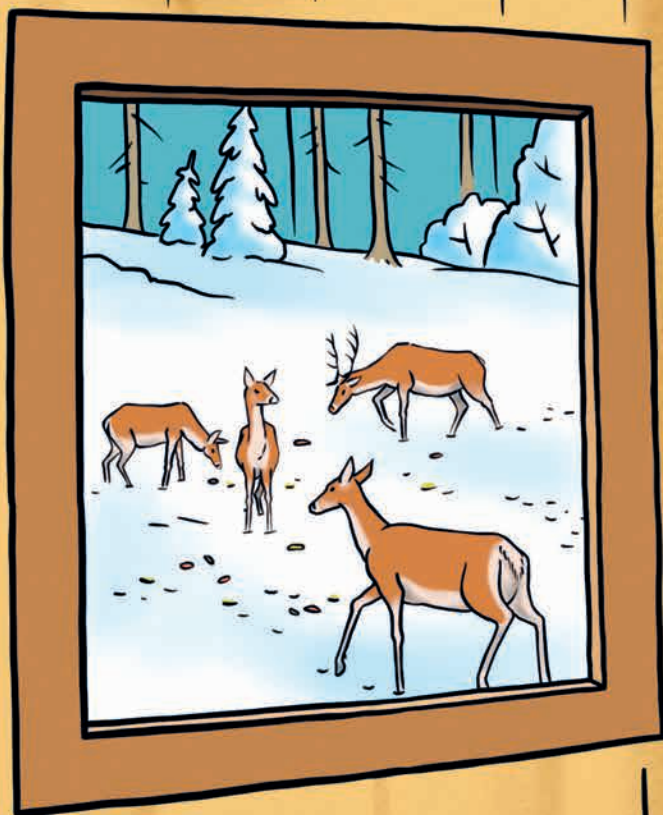

Jelen lesní pod zámek

Lesníci na zimu lákají na jídlo jeleny do přezimovacích obor. Tam je celou zimu krmí. Když roztaje sníh a začne se objevovat tráva, zvěř vypustí z obory ven. V zimě je tak většina jelenů v oboře. A les je tak v bezpečí.

JELENÍ HRAVÁ NAUČNÁ STEZKA

Jelen lesní na dohled

I když je jelen největší zvíře, které můžete v Krkonoších potkat, není jednoduché ho vidět. Je plachý a raději uteče, než by se vám ukazoval. My vám můžeme ukázat 60 jelenů na 6 metrů! Chcete vidět opravdového jelena? Najděte si náš program Jelen, seznamte se...

Programy Správy KRNP pro veřejnost: akce.krnapp.cz

Tohle můžeš
být příště ty!

Nenajde
mě

Tetřívěk a tetřívková

Tetřívěk je pták velký jako slepice, ale museli byste mít velké štěstí, abyste ho v Krkonoších viděli. Je velmi plachý a lidí se dost bojí. Tetřívčí kohoutci jsou parádníci v černém, kovově lesklém peří a na hlavě mají červené poušky. Chtějí se líbit tetřívčím slepičkám. Ty jsou naopak nenápadné, hnědo-rezavé. Hnízda si dělají na zemi v trávě, protože nechtějí být vidět.

Tetřívek to má v zimě těžké

Zima není pro tetřívky nic moc. Jsou zahrabaní pod smrčky ve sněhu, většinu zimy prospí a jen občas si ke svačině uštípnou pupen z kleče nebo smrku. V podstatě jde o to, zimu prospát a moc se ničím nevysilovat.

Tetřívěk a jeho ložnice

Pupeny stromů tetřívkům moc energie nedodají. Proto je důležité, aby zimu prospali a nikdo je nebudil. Na spaní moc síly nepotřebují, zato každé probuzení je vysiluje.

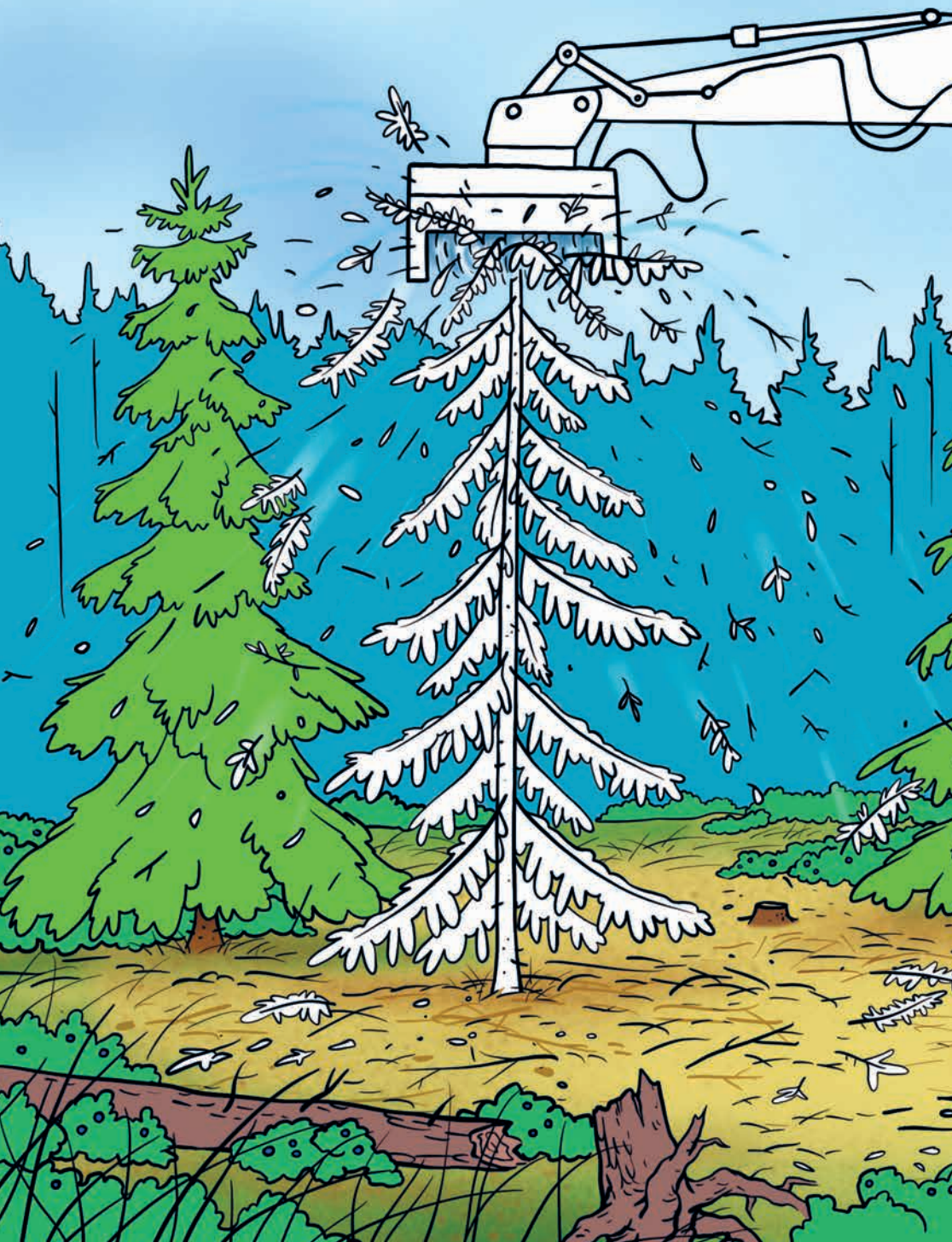

Zkáza lesa
se nám líbila.

Tetřívěk a elektrárny

Tetřívkům se líbí řídký les se suchými stromy a ležícími kmeny. Takový byl na hřebenech Krkonoš v 80. letech 20. století, protože kouř z nedalekých elektráren, které spalovaly hnědé uhlí, les zahubil. Tetřívkům se to líbilo. Měli krásná tokaniště.

Tetřívek bez elektráren

Elektrárny už tolik nekouří a les se z katastrofy vzpamatovává. Holé hřebeny, které se tetřívkům líbily, zarůstají lesem. Lesníci Správy KRNP proto připravují paseky tak, aby tetřívkům vyhovovaly.

*To bude
paseka pro
tetřívky.*

Hravé naučné stezky

Vydala Správa Krkonošského národního parku v roce 2025

Text: © Michal Skalka

Ilustrace: © David Škodný

© 2025, Správa Krkonošského národního parku,
Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí

Skalka, Michal. Hravé naučné stezky. 2. Vrchlabí: Správa KRNAP, 2025.
ISBN: 978-80-7535-179-1

NEPRODEJNÉ.

112

SOS

150

HASIČI

155

LÉKAŘ

158

POLICIE

602 448 338 nebo **1210**

(+48) 985 nebo **601 100 300**

HORSKÁ SLUŽBA (CZ) / GOPR (PL)